

Posudek magisterské diplomové práce

Název práce: Česká kinematografie v letech 1938-1948 a Miloš Havel

Studijní obor: historie

Autor/ka práce: Jana Koželová

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Němec, Ph.D.

Oponent/ka: Mgr. Libor Vykoupil, Ph.D.

Předkládaná práce je hodnocena

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování předepsané literatury
velmi dobře
2. Z hlediska požadavků na jazykovou správnost (pravopisné a jiné jazykové chyby)
výborně
3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii
výborně
4. Připomínky, náměty, otázky k rozpravě:

Cílem předložené práce bylo sledovat vývoj a proměnu české, respektive československé kinematografie v těžkých desíti letech 1939-1948, tak jak se odrážela na biografii významného filmového podnikatele Miloše Havla. Vzhledem k tomu, že šlo z větší části o období nacionálně socialistické německé okupace a protektorátního režimu, neubránila se autorka tomu, aby za převažující témata nezvolila otázku údajné kolaborace filmového „magnáta“ Havla s německými okupanty a jeho poválečnou obhajobu. To je ovšem pochopitelné, zvláště když právě otázka Havlovy kolaborace se patrně stala do značné míry základem pro ztrátu jeho vlivu na znárodněný filmový průmysl po roce 1945. Autorka se pokusila představit Havlovo působení v protektorátu na základě dostupné literatury i pramenů. Využila dnes poměrně širokou memoárovou literaturu, ale práci postavila především na pramenných materiálech z ABS, NA a SOA Praha, které pocházely z poválečných výsledků Havla a z procesu Mimořádného lidového soudu z počátku roku 1947. Hojně z pramenných materiálů cituje a podala poměrně přesvědčivou deskripci Havlovy činnosti v daných letech, tak jak se zrcadlily v těchto pramenech (tedy především tak, jak se ptaly pováleční vyšetřovatelé). Subjektivně přitom balancovala mezi nestranným popisem a umírněnou obhajobou hlavního hrdiny svého zkoumání, který ve snaze zachránit svůj vliv a také – jak se autorka snažila ukázat převzetím jeho argumentace – podpořit přežití české kinematografie někdy lavíroval na hraně nepřijatelného jednání. Toto jednání se bezpochyby jevílo nepřijatelným především pro odboj a pro poválečnou dobu. Autorka tím mezi řádky popsala argumentaci českých elit při obhajobě činnosti během okupace a současně – také trochu trochu mimochodem – ukázala, jak se od roku 1945 proměnila atmosféra ve filmovém průmyslu, kde se kdysi

všemocný Havel náhle stal personou non grata, když - podle vyjádření jednoho svědka ve zmíněném soudním procesu - většina filmových zaměstnanců „nechtěla nadále s M. Havlem spolupracovat.“ Autorka v jakémsi epilogu svého zkoumání v závěru také vylíčila nejprve marný pokus Havla emigrovat, který kdysi vlivného muže přivedl do tábora nucených prací a zlomil jej natolik, že podepsal spolupráci s STB (té se však údajně pro nemoc vyhýbal); stručně uvedla také druhý, již úspěšný pokus emigrovat a načrtla obtížný život v emigraci, kde se Havlovi již do filmařského průmyslu nepodařilo zasáhnout. Autorka práci doplnila o mnoho zajímavého, dosud nepublikovaného archivního materiálu. Výsledkem je poměrně zdařilá deskriptivní práce tradičního rázu, která – kdyby těsně před dokončením práce nebyla publikována velká Havlova biografie z pera publicistky Kristyny Wanatowiczové – mohla přinést řadu dosud neznámých informací k tématu kolaborace významného reprezentanta českého filmového průmyslu. Takto „jen“ výsledky jejich zkoumání potvrdila.

Určitou výtku ovšem lze mít ke zvolenému názvu, který vyvolává představu, že hlavním tématem bude vývoj filmového průmyslu s přihlédnutím k Miloši Havlovi, zatímco ve skutečnosti – a přirozeně vzhledem k zaměření - tomu bylo právě opačně. Kromě toho bych se rád zeptal, zda nebylo možno do textu nezpracovala rozbor a srovnání jednotlivých poválečných výpovědí Miloše Havla o své činnosti za okupace? Lze vysledovat v těchto výpovědích třeba nějaký vývoj? Proměňují se tyto výpovědi s časem a s ohledem na to, před kým a proč tázaný vypovídal? Pokud ano, jak jsou pak takové výpovědi pro historika využitelné?

Autorčina práce splňuje jazykové a většinou i formální parametry, požadované pro magisterskou diplomovou práci. V seznamu literatury si však nevšimla, že se mnohde pomlčka u rozsahu stran zobrazila jako neznámý znak.

Práce tak splňuje podmínky pro diplomovou práci a může být přijata k obhajobě.

Celkový návrh hodnocení:

velmi dobře

V Brně dne 28. ledna 2014

.....
Mgr. Jiří Němec, Ph.D.